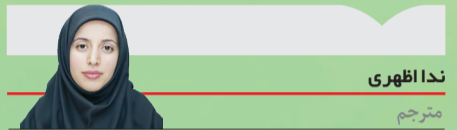

«فرهیختگان» گزارش می دهد

آموزش ترکیبی راه حل دانشگاه‌های دنیا در ادامه پاندمی

ندا اظهاری

مترجم

همان یک‌سال‌ونیم پیش که ویروس کرونا در دنیا شیوع پیدا کرد، بسیاری از کارشناسان اعلام کردند آموزش عالی و به‌طور کلی، دانشگاه‌ها دیگر حتی با پایان یافتن همه‌گیری کرونا هم به وضعیت سابق بر نمی‌گردند. بعد از آن، گمانه‌زنی‌هایی زده شد مبنی بر اینکه با تولید واکسن و واکسیناسیون انبوه مردم، اوضاع در روزهای پساکرونا به حالت عادی برمی‌گردد، کلاس‌های آنلاین بار دیگر به‌صورت حضوری برگزار می‌شوند و دانشجویان می‌توانند دوباره دور هم جمع شده و با هم تعامل داشته باشند. دقیقاً وضعیتی که انگلیس با آن دست به‌گریبان شده است. بسیاری از دانشجویان به‌ویژه کسانی که طی همه‌گیری کرونا دانشجویان شده‌اند، نسبت به آنلاین شدن کلاس‌های درس اعتراض کرده‌اند. برخی معتقدند کلاس‌های آنلاین آن‌گونه که باید، نمی‌توانند فضای واقعی آموزشی را در اختیار دانشجویان قرار دهند، از این‌رو، شمار زیادی از دانشجویان کناره‌گیری از ثبت‌نام در دانشگاه‌ها را تا زمان پایان همه‌گیری کرونا به تعویق انداخته‌اند و به همین دلیل، شمار ثبت‌نام دانشجویان در بسیاری از کشورهای دنیا سیر نزولی داشته است. با وجود اینکه برخی کشورهای دنیا با توجه به تکمیل طرح واکسیناسیون، آماده بازگشت به روزهای عادی پیش از کرونا می‌شوند، شیوع دوباره جهش جدیدی از ویروس کرونا، ضدونقیض‌هایی را در این رابطه ایجاد کرده است و شباهت‌هایی را پیرامون ادامه دانشگاه‌های آنلاین مطرح می‌کند.

بازگشایی دانشگاه‌ها؛ موافقت دولت مخالفت دانشگاه

در خبرها آمده است دولت انگلیس به‌تازگی اعلام کرده با برداشته شدن محدودیت‌های کرونایی طی روزهای آینده، سیستم آموزشی عالی و دانشگاه‌ها به‌طور کامل به‌صورت حضوری به کار خود ادامه می‌دهد. این درحالی است که مقامات دانشگاهی هیچ تعهدی نسبت به این قول دولت ندارند. علاوه‌بر افزایش دوباره شمار مبتلایان به عفونت کرونا، بسیاری از اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها براین باورند که بسیاری از راهکارهای دیجیتالی ازجمله آموزش‌های آنلاینی که در شرایط اضطراری کرونا در دنیا و ازجمله در انگلیس مورد استفاده قرار گرفت، باید حفظ شده و ادامه پیدا کند. سخنرانی‌های علمی که در قالب مباحث کلاسی مطرح می‌شوند، مانند برگزاری آنلاین آزمون‌های دانشگاهی، به همان صورت آنلاین ادامه خواهد داشت. معاونان آموزشی معتقدند تغییر در روند ارزیابی آنلاین دانشجویان ازجمله تجربه‌های مثبتی است که هم دانشجویان و هم استادان دانشگاهی از آن استفاده کرده‌اند. به همین دلیل است که دانشگاه‌های انگلیس ازجمله دانشگاه کمبریج و وارویک اعلام کرده‌اند قصد دارند این تجربه مثبت را حتی با اتمام همه‌گیری کرونا و برگشتن اوضاع به شرایط عادی حفظ کرده و از این قابلیت و فرصت استفاده کنند. در درازمدت، بسیاری از فعالان بخش آموزش عالی، تغییری را در سرمایه‌گذاری روی ایجاد پردیس‌های دانشگاهی پرهزینه به سمت راه‌اندازی سیستم‌های دیجیتال برای آموزش پیش‌بینی کرده‌اند. برخی، این راهکار را کاهش هزینه‌ها پیش از فشار بیشتر روی افزایش بودجه تلقی می‌کنند، درحالی که دانشگاه‌ها بر این موضوع اصرار دارند که سیستم‌های آموزش دیجیتال هم کم‌هزینه‌تر نباشند و به همان اندازه بودجه نیاز دارند. این چالش، بر دانشجویانی پیروز خواهد شد که پس از ماه‌ها آموزش از راه دور، به‌دنبال باز شدن دانشگاه‌ها و برقراری ارتباط انسانی هستند. این سیستم‌های دیجیتال با وجود اینکه از نظر فنی بسیار پیشرفته‌تر از موسسات آموزشی و دانشگاه‌ها هستند، اما بازخوردی که مقامات دانشگاهی با آن مواجه هستند، این است که دانشجویان مصرانه خواهند تجربه کامل محیط دانشگاهی و تعامل چهره‌به‌چهره با استادان و هم‌کلاسی‌های خود هستند و این مطالبه درست زمانی مطرح شده که دانشگاه‌ها حرکت آنلاین خود را با قدرت آغاز کرده و تمایل به ادامه آن دارند.

تعامل با انسان‌ها، لازمه حضور در دانشگاه

به گزارش گاردین، بعضی دانشگاه‌ها معتقدند برخی چیزها برای همیشه تغییر می‌کنند و آن شماری از دانشجویانی هستند که در شرایط آموزش‌های آنلاین خیلی خوب توانسته‌اند در این مسیر حرکت کرده و با آن سازگار شوند. اما مساله دشواری که دانشگاه‌ها با آن مواجه هستند، تمایل شدید دانشجویان برای بازگشت به دانشگاه و شرکت در کلاس‌های حضوری است. تاکنون تنها فناوری حرف اول را در آموزش عالی زده است اما آنچه در حال حاضر برای دانشجویان اهمیت دارد، حضور در جمع‌های انسانی و داشتن احساس تعلق به جامعه‌ای است که انسان‌ها با هم تعامل دارند و این دقیقاً موضوعی است که با آنلاین بودن آموزش‌های دانشگاهی برآورده نمی‌شود. آدام تیکل، معاون دانشگاه ساسکس می‌گوید: «هنوز زود است که بخواهیم به تغییرات همیشگی اشاره کنیم که همه‌گیری کرونا برای آموزش عالی به ارمغان آورده است. من گمان می‌کنم یک‌شبه و ناگهانی به مدل جدیدی از آموزش نرسیده‌ایم. از سال گذشته، دنیا دچار تغییراتی سریع و ناگهانی شد و طی ۱۵ ماه گذشته، از زمانی که مردم با فناوری آموزش آنلاین سازگار شده‌اند، کیفیت ارائه سیستم‌های آنلاین بهبود یافته است. در ابتدا کم‌وکسری‌های زیادی متوجه این سیستم بود اما رفته‌رفته، نقص‌ها خودنمایی کرد و با آزمون و خطا طی ماه‌ها توانستیم سیستمی با کمترین نقص برای آموزش آنلاین و از راه دور دانشجویان ارائه دهیم. اما با تمام محاسنی که این روش آنلاین دارد، نمی‌توان منطق قدرتمندی را که در پس سیستم آموزشی ارائه شده در دانشگاه‌ها پیش از همه‌گیری کرونا هم ناپدید گرفت؛ سیستمی که سال‌ها به شیوه‌های مختلف ارائه می‌شد و تاکنون محققان و دانشمندان زیادی با آن رشد کرده‌اند. بدیهی است سمینارها و آزمایشگاه‌ها زمانی بالاترین بازدهی خود را دارند که در آن، افراد حتی در گروه‌های کوچک بتوانند با هم در تعامل و ارتباط باشند. در این میان، حتی سخنرانی‌ها هم زمانی می‌توانند حداکثر تاثیر را بر شنونده داشته باشند که به صورت تعاملی برگزار شوند. در سخنرانی‌ها، زبان بدن عامل مهمی است که هم سخنران می‌تواند از زبان بدن دانشجویان استفاده کند و هم دانشجویان حین سخنرانی از زبان بدن سخنران تغذیه کنند.

کریس هازبندرز، معاون رئیس دانشگاه شفیلد هالام، استفاده از عبارت «یادگیری ترکیبی» را برای توصیف برنامه آموزش آنلاین و حضوری ترکیبی ممنوع کرده است. به اعتقاد او، این اصطلاح، شیوه‌ای کاملاً بی‌فایده برای توصیف آن چیزی است که عملاً اتفاق می‌افتد و دانشگاه‌ها برای توصیف تجربه خود از یادگیری آینده به زبانی جدید نیاز دارند. تا زمانی که سخنرانی‌های دانشگاهی به‌صورت آنلاین برگزار شوند، این مفهوم تداوم دارد که کل تجربه دانشجویی به همین آموزه‌های آنلاین برمی‌گردد. در واقع، خواست دانشجویان از برگزاری سخنرانی در دانشگاه، درگیر شدن در تعاملات و ارتباطاتی است که در کنار این سخنرانی ایجاد می‌شود. بنابراین، چیزی که دانشجویان واقعا به همین آموزه‌های آنلاین برمی‌گردد. در واقع، خواست دانشجویان از برگزاری سخنرانی در دانشگاه، درگیر شدن در تعاملات و ارتباطاتی است که در کنار این سخنرانی ایجاد می‌شود. بنابراین، چیزی که دانشجویان واقعا به این نیاز دارند، این است که بدانید دانشگاه باید چه کاری برای تقویت مشارکت شما در آموزش انجام دهد. در واقع، سخنرانی‌ها هیچ نقش موثری در روند آموزش ندارند و بیش از هر چیزی، می‌توانند حس تعامل و ارتباط بین دانشجویان و سخنران را تقویت کنند.

او در ادامه می‌گوید: «نامه‌های متناقضی را از دانشجویان مختلف دریافت کرده‌ام مبنی بر اینکه برخی تمایل به بازگشت به دانشگاه داشته و عده‌ای هم آموزش‌های آنلاین و دور از دانشگاه را ترجیح داده‌اند. اینجاست که دانشگاه و مقامات آن بر سر دوره‌های بازگشایی کلاس‌ها یا ادامه آموزش‌های آنلاین مانده‌اند و با تداوم همه‌گیری کرونا، ترجیح را بر ادامه آموزش آنلاین

بعضی دانشگاه‌ها معتقدند برخی چیزها برای همیشه تغییر

می‌کنند و آن شماری از

دانشجویانی هستند که در شرایط آموزش‌های آنلاین خیلی خوب توانسته‌اند در این مسیر حرکت کرده و با آن سازگار شوند. اما مساله دشواری که دانشگاه‌ها با آن مواجه هستند، تمایل شدید دانشجویان برای بازگشت به دانشگاه و شرکت در کلاس‌های حضوری است

و درگیری کمتر دانشجویان با این ویروس گذاشته‌اند تا در حد امکان از ابتلای آنها به این ویروس جلوگیری کنند.»

تاکید بر شیوه‌های آموزشی ترکیبی

هازنبندرز اذعان می‌کند ارزش و اهمیت پول، نگرانی اساسی برای دانشجویانی است که به دلیل نبود آموزش حضوری احساس می‌کنند در آموزش‌ها کم‌کاری و کوتاهی شده است. اما این در حالی است که امسال با وجود آموزش‌های آنلاین، دانشجویان بیشتری نسبت به گذشته با این آموزش‌های از راه دور همراه بودند که همه اینها بسته به نگرش و درک افراد از شرایط دارد. سال گذشته که بیماری کرونا همه‌گیر شد، دانشگاه «نورتهمپتون» پیش از این شیوه جدیدی از آموزش را با عنوان «یادگیری ترکیبی فعال» با ترکیب مواد آموزشی آنلاین و آموزش حضوری برای دانشجویان خود در نظر گرفته بود اما به صورت گسترده اجرا نمی‌شد. نیک پتفورد، معاون دانشگاه نورتهمپتون می‌گوید: «اکنون بسیاری از دانشگاه‌ها تنها در حال رسیدن به جایی هستند که ما سه، چهار سال پیش قرار داشتیم. دانشگاه‌ها و دانشجویان بیشتر به شیوه‌های یادگیری ترکیبی آنلاین و حضوری عادت کرده‌اند. شخصاً معتقدم این شیوه ترکیبی بسیار موثر بوده و بیشتر از شیوه صرفاً آنلاین می‌تواند در یادگیری اثرگذار باشد و بهتر است بر این موضوع تاکید شود که تمام دانشگاه‌های نسل آینده برای تعامل بیشتر و بهتر با دانشجویان، از شیوه‌های آموزش ترکیبی آنلاین و حضوری استفاده کنند.»

او ادامه می‌دهد: «آنچه دانشگاه‌ها در حال حاضر برای آموزش دانشجویان تجربه می‌کنند بیشتر شامل فناوری‌های نوینی از قبیل فناوری واقعیت مجازی و واقعیت‌افزوده به‌ویژه برای آموزش دانشجویان بخش پزشکی و سلامت و پرستاری است. این فناوری‌ها پیش از همه‌گیر شدن ویروس کرونا هم وجود داشت اما با حساسیت‌های بالایی در سیستم آموزش عالی از آنها استفاده می‌شد و به نوعی، جرأت استفاده گسترده از آن وجود نداشت اما شیوع ویروس کرونا و آنلاین شدن مساله‌ها مانند کاتالیزوری عمل کرد و دانشگاه‌ها را بر آن داشت تا از تمام ظرفیت‌های موجود برای پیشبرد بهترین نوع آموزش استفاده کنند. همچنین، پتفورد پیش‌بینی می‌کند به‌رغم نگرانی دانشگاه‌ها نسبت به کاهش شمار دانشجویان بین‌المللی، تغییر

شیوه تدریس دانشگاه‌ها به سمت آموزش آنلاین، فرصت‌هایی را برای رونق بازار دانشجویان بین‌المللی فراهم می‌کند به‌طوری‌که این گروه از دانشجویان به جای اینکه مسافت‌های طولانی را برای تحصیل در دانشگاهی خارجی به‌عنوان مثال در انگلیس طی کنند، قادر خواهند بود از محل زندگی خود در وطن خود در کلاس‌های آنلاین شرکت کنند که با هزینه بسیار مناسب‌تری امکان‌پذیر می‌شود. او همچنین بازار تهاجمی‌تری از شرکت‌های خصوصی را پیش‌بینی می‌کند که می‌توانند برای یک دوره ترکیبی حضوری و دیجیتال، قیمت کمتری را بپردازند و این امر منجر به افزایش رقابت بین دانشگاه‌های سنتی می‌شود. درحالی که برخی دانشگاه‌ها به آینده روشن دیجیتال چشم دوخته‌اند، برخی دیگر به جای انقلاب، تحولی آهسته را پیش‌بینی می‌کنند. سر دیوید بیل، معاون آموزشی دانشگاه ساندلند می‌گوید: «من اعتقاد چندانی ندارم که انقلابی گسترده در چگونگی فعالیت دانشگاه‌ها رخ می‌دهد و این مساله به این دلیل است که ما رویکردی آزمایش‌شده و دانشجویانی مشابه در اختیار داریم.»

امید به ادامه آموزش آنلاین بعد از کرونا

مری کزنوک کوک، کارشناس پذیرش دانشگاه که مسئول یکی از کمیسیون‌های مستقل دانشجویی است، اظهار می‌کند: «دانشجویان در یک سال و نیم گذشته از روابط اجتماعی محروم بوده‌اند. باید به این نکته اذعان کرد که اجتماعی شدن، بخش مهمی از فرآیند یادگیری و تجربه دانشگاهی است. او معتقد است که برگزاری آزمون‌ها به‌صورت کتاب‌باز و برگزاری امتحانات خانگی نشان می‌دهد راه‌های واقعی‌تری هم برای ارزیابی دانش دانشجویان و توانایی بروز این دانش وجود دارد. اما نباید این نکته را هم نادیده گرفت که به‌رغم تمام خوبی‌هایی که آموزش‌های آنلاین دارند، هر دانشگاهی به این سرعت زیربار این تغییرات نمی‌رود. اما انتظار می‌رود به مرور تغییرات را بپذیرند و در کنار شیوه‌های آموزش قبلی، شیوه‌های آنلاین را هم به‌عنوان بخشی از آموزش بپذیرند. اما مساله نگران‌کننده زمانی بروز می‌کند که برخی دانشگاه‌ها بر این عقیده پابرجا بمانند که شیوه‌های قبلی آموزش بهتر بوده و بعد از پایان همه‌گیری، دوباره تنها به آموزش‌های حضوری بسنده کنند و آموزش‌های آنلاین را به فراموشی بسپارند.

۲۳ میلیارد تومان حمایت بلاعوض برای توسعه صادرات دانش‌بنیان‌ها

سیاوش ملکی‌فر در گفت‌وگو با مهر اظهار داشت: «صندوق نوآوری و شکوفایی بسته‌های خدماتی متنوعی را برای کمک به بین‌المللی‌شدن و تقویت صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان در برنامه خود داشته و از سال ۹۷ آنها را اجرایی کرده است. معاون توسعه نوآوری و شکوفایی در خصوص ارائه خدمات توانمندسازی به شرکت‌های دانش‌بنیان برای توسعه صادرات گفت: «صندوق نوآوری و شکوفایی در قالب خدمات توانمندسازی، ضمن تسهیل فرآیند تجاری‌سازی و ورود به بازارهای صادراتی به شرکت‌های دانش‌بنیان حمایت بلاعوض اعطا می‌کند.» وی با بیان اینکه بسته خدمات توانمندسازی صادراتی شامل ۶ نوع خدمت در زمینه‌های مختلف است، گفت: «این خدمات شامل «آموزش و مشاوره»، «دریافت استانداردهای صادراتی»، «حفاظت از دارایی‌های فکری» (شامل ثبت اختراع، نشان تجاری و طرح صنعتی)، «حضور در نمایشگاه‌های خارجی (اعم از مستقل و پاپوین)»، «اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری» و «حضور در پایگاه‌های صادراتی» است.» ملکی‌فر خاطرنشان کرد: «از آذر ۱۳۹۷ تاکنون بالغ بر ۲۳ میلیارد تومان حمایت بلاعوض برای توسعه صادرات به بیش از ۹۰۰ شرکت دانش‌بنیان ارائه شده است که منجر به صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان متعددی شده است.»

کارت آزمون عملی رشته‌های گروه آزمایشی هنر کنکور ۱۴۰۰ منتشر شد

کارت ورود به جلسه آزمون‌های عملی و طراحی رشته‌های تحصیلی دارای شرایط خاص گروه آزمایشی هنر در کنکور سراسری سال ۱۴۰۰ منتشر شد. متقاضیان رشته‌های تحصیلی نقاشی، ارتباط تصویری، آموزش هنر، هنرهای تجسمی، طراحی پارچه، طراحی لباس، طراحی صنعتی، کتابت و نگارگری، ادبیات نمایشی، بازیگری، طراحی صحنه، نمایش عروسکی، آهنگسازی، موسیقی ایرانی، موسیقی جهانی، مجسمه‌سازی و عکاسی گروه آزمایشی هنر کنکور ۱۴۰۰ باید در آزمون عملی شرکت کنند. آزمون عملی منحصر برای داوطلبان گروه آزمایشی هنر که در جلسه آزمون صبح روز چهارشنبه ۹ تیرماه ۱۴۰۰ حاضر بودند و از تاریخ ۶ تا ۱۲ تیرماه ۱۴۰۰ علاقه‌مندی خود را با پرداخت هزینه برگزاری آزمون عملی و طراحی در سایت سازمان سنجش اعلام کرده‌اند، برگزار می‌شود. افراد متقاضی آزمون عملی و طراحی ۱۷ رشته هنری (در بخش پذیرش کرده‌اند)، در صورت تمایل باید پس از اعلام نتایج اولیه و با توجه به دوره‌هایی که براساس کارنامه در آن مجاز به انتخاب رشته هستند، با مراجعه به سایت سازمان سنجش در زمان مقرر (ده دوم مردادماه) نسبت به انتخاب کدرشته محل‌های تحصیلی مربوطه با اولویت موردعلاقه، اقدام کنند.

نتیجه ساماندهی کنکور مقطع کارشناسی هفته جاری مشخص می‌شود

منصور کیگانیان دیروز در گفت‌وگو با ایرنا اعلام کرد: «آن چیزی که طی این هفته نهایی خواهد شد، ساماندهی سنجش و پذیرش از مرحله دبیرستان به دانشگاه یا همان مقطع کارشناسی است و موضوع ساماندهی سنجش و پذیرش برای مقاطع تحصیلات تکمیلی شامل کارشناسی ارشد یا دکتری در مراحل بعد و طی بررسی‌های دقیق‌تر و بیشتر مشخص خواهد شد.» وی افزود: «عمده مواد بحث ساماندهی کنکور در مرحله کارشناسی که البته اجرای آن از سال ۱۴۰۲ خواهد بود، حل شده است، تنها در یکی دو ماده اختلاف‌نظر وجود دارد که روز دوشنبه هفته جاری در جلسه فوق‌العاده نتیجه آن اعلام می‌شود. قائم‌مقام ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور درخصوص اینکه، در صورت تایید ساماندهی کنکور ابلاغ آن چه زمانی خواهد بود، تصریح کرد: «تصور نمی‌کنم ابلاغ آن بیش از دو سه هفته به طول بینجامد.» کیگانیان در مورد اینکه موضوع سنجش و پذیرش به چه دستگاه‌هایی ابلاغ می‌شود، وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین وزارت بهداشت را ازجمله دستگاه‌های مربوطه نام برد. وی همچنین با تاکید بر اینکه موضوع ساماندهی سنجش و پذیرش در مقاطع تحصیلات تکمیلی به‌طور کامل متفاوت است، افزود: «بسیاری از دانشگاه‌ها به‌خصوص در مقطع دکتری به شکل فکلی اعتراض دارند و ما هم معتقدیم باید مقداری اختیارات دانشگاه‌ها در پذیرش بیشتر شود.» کیگانیان اضافه کرد: «در این بخش به‌طور حتم قوانین مجلس شورای اسلامی نیازمند اصلاح است و تنها برای اینکه مقداری این موضوع روشن‌تر باشد، در جلسه قبل پیشنهاد این بود که ما این سیاست‌های کلی و نه آیین‌نامه‌های مربوطه را مشخص و تصویب کنیم تا برای تصمیم‌گیری به مجلس شورای اسلامی ارسال شود.»